

Hoofdstuk 1 Pesten op school

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Wij vinden het belangrijk dat kinderen een besef van rechtvaardigheid, eerlijkheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid en eerbied voor het leven ontwikkelen. In onze visie geven wij aan dat kinderen zichzelf mogen zijn binnen de veiligheid en structuur van de groep. Ook willen wij samen met de ouders het kind als individu zien en helpen zich te ontwikkelen tot een gelukkig en evenwichtig mens. Vanuit deze kernwaarden pakken wij het pesten aan.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

Voorwaarden

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: kinderen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders)
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld. Wij hanteren hiervoor de Kanjertraining in alle groepen.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak. Zie stappenplan hieronder.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Op iedere school is een vertrouwenspersoon aangesteld voor de kinderen en de ouders.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- ❖ Een problematische thuissituatie
- ❖ Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- ❖ Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- ❖ Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- ❖ Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Hoe voorkomen we het pesten?

Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld maar met praten worden opgelost. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en kinderen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Vanuit de Kanjertraining kiest de leerkracht voor een werkvorm/les om de situatie bespreekbaar te maken zodat het pestgedrag herkenbaar wordt voor de kinderen en zij handvatten krijgen voor de juiste aanpak in de praktijk (Zie Kanjertraining hoofdstuk ' Conflicthantering')

Alle leraren op De Regenboog zijn bevoegd om de Kanjertraining te geven sinds januari 2014. Zij geven het programma van de Kanjertraining in de klas waarin zij lesgeven. Deze training stimuleert een positief pedagogisch klimaat in de groep.

Daarbij komen de volgende doelen aan de orde:

1. Bevordering van vertrouwen en veiligheid in de klas.
2. Versterking van de sociale vaardigheden van de kinderen.
3. De kinderen leren verschillende oplossingsstrategieën voor conflicten beheersen.
4. Bewustwording van de eigenheid bij kinderen; ik doe mij niet anders voor dan ik werkelijk ben (ik ben goed zoals ik ben, het gaat om mijn gedrag)
5. Verantwoording nemen voor je eigen gedrag.
6. Bevordering van actief burgerschap en sociale veiligheid.

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Kinderen imiteren dit gedrag.

Wij stimuleren positief gedrag bij kinderen en ouders:

- Begripvol: begrip opbrengen voor gedachten en leefwereld van anderen.
- Respectvol: neem kinderen serieus en respecteer hun reacties.
- Vriendelijk: Praat rustig; kijk kinderen aan, zorg voor verbinding
- Optimistisch: Verwacht dat het met het kind goed zal aflopen; dat het kind de taak goed zal uitvoeren.
- Rustig en voorspelbaar: beweeg rustig, praat rustig, reageer rustig en voorspelbaar.

De school is zich ook bewust van het bestaan van internetpesten en pesten na schooltijd. Hoewel de directe verantwoordelijkheid dan bij de ouders ligt, komen gevolgen hiervan de school binnen. De school probeert hier adequaat mee om te gaan.

Signalen van pesten

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- ❖ *altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen*
- ❖ *zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot*
- ❖ *een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven*
- ❖ *briefjes doorgeven*
- ❖ *beledigen*
- ❖ *opmerkingen maken over kleding*
- ❖ *isoleren*
- ❖ *buiten school opwachten, slaan of schoppen*
- ❖ *op weg naar huis achterna rijden*
- ❖ *naar het huis van het slachtoffer gaan*
- ❖ *bezittingen afpakken*
- ❖ *schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer*
- ❖ *internetpesten via social media*
- ❖ *signalen van onderhuids pesten*

Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Hoofdstuk 2 Hoe stellen wij dit kader?

- Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij: je mag niet klikken, maar..... als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.
- Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle kinderen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.
- Samenwerken binnen de school: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Wij willen ouders in een vroeg stadium informeren. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Bij problemen van pesten zullen de leerkrachten en de directie hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Wij hanteren op school de volgende **6 positief opgestelde omgangsregels**. Deze hangen in de lokalen en in de overblijfruimten

1 Behandel ieder ander kind zoals je het zelf ook prettig vindt.
--

- 2 Praten op een vriendelijke toon vinden wij heel gewoon.
- 3 Helpen doen wij waar het kan, daar wordt ieder beter van
- 4 Zonder vragen iets pakken is maf, wij blijven van elkaar en elkaars spullen af
- 5 Problemen zijn snel klaar door ze uit te praten met elkaar
- 6 Gaat een ruzie niet voorbij dan halen wij er een juf of meester bij

Toevoeging:

Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze schoolregels, in overleg met de leerkracht.

Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de zogenaamde groepsregels.

Hoofdstuk 3 Aanpak van ruzie en pestgedrag in vier stappen

Wanneer kinderen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten worden de volgende stappen gevolgd:

STAP 1:

De leerkracht informeert of het kind een duidelijk ' Stop, hou op' signaal heeft afgegeven of uit de situatie is gestapt. Heeft het kind geprobeerd er eerst zelf (en samen) uit te komen door aan te geven waar het last van heeft?

STAP 2:

Op het moment dat het kind geprobeerd heeft de situatie zelf op te lossen en hier niet in geslaagd is, heeft het kind het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf (autoriteit) voor te leggen.

STAP 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. De ouders worden direct geïnformeerd door de leerkracht.

STAP 4

De leerkracht brengt de partijen opnieuw bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. De ouders worden nu geïnformeerd door de leerkracht.

STAP 5:

Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met het kind dat pest /ruzie maakt. De fases van maatregelen treden in werking (zie hoofdstuk Consequenties).

Leerkracht(en), kinderen en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De afspraken worden door de leerkracht genoteerd op een oudergespreksformulier. De ouders worden gevraagd een handtekening te zetten.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Hoofdstuk 4 Consequenties

De leerkracht neemt duidelijk een stelling in en zal in overleg met ib'er en directie passende maatregelen voor de betrokken kinderen bedenken. Bij herhaling van het pestgedrag zal opnieuw een aangepaste maatregel bedacht worden. De leerkracht houdt de ouders op de hoogte van de voortgang.

De school behoudt zich het recht voor om in extreme situaties een kind tijdelijk te schorsen of te verwijderen (Zie de protocollen Gedragsincidenten / Toelaten en verwijderen)

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING

☐ Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
☐ Nagaan hoe het kind zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
☐ Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. Het kind in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
☐ Zoeken en oefenen van een andere reactie: bijvoorbeeld je niet afzonderen
☐ Het gepeste kind in laten zien welk gedrag pesten oproept..
☐ Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
☐ Sterke kanten van het kind benadrukken
☐ Belonen (schouderklopje) als het kind zich anders/beter opstelt
☐ Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s). Met ouders kan gesproken worden over het inschakelen van externe ondersteuning: sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD
☐ Specifiek voor ouders: Het gepeste kind niet overbeschermen: bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

BEGELEIDING VAN DE PESTER

☐ Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
☐ Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
☐ Excuses aan laten bieden (sova-training)
☐ In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
☐ Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
☐ Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
☐ Contact tussen ouders, kind en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? *

- De ouders aanraden een sport of club voor het kind te zoeken; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Met ouders kan gesproken worden over het inschakelen van externe ondersteuning: sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

ADVIEZEN AAN DE OUDERS VAN ONZE SCHOOL

Ouders van gepeste kinderen:

- a. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- b. Als pesten niet op school gebeurt, maar buiten school, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- d. Door positieve stimulering en zogenaamde schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- e. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- f. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt
- g. Met school kan gesproken worden over het inschakelen van externe ondersteuning: sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

Ouders van pesters:

- a. Neem het probleem van uw kind serieus
- b. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind
- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat
- i. Met school kan gesproken worden over het inschakelen van externe ondersteuning: sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

Alle andere ouders:

- a. Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- b. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- c. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d. Geef zelf het goede voorbeeld
- e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f. Leer uw kind voor zichzelf op te komen

“ Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Leerkrachten en de oudergeleding van de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit anti-pestprotocol.

